

NÉPNEVELŐK LAPJA

NEVELÉS-, OKTATÁSÜGYI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A MAGYAR TANÍTÓK OTTHONÁNAK, A TANÍTÓK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK ÉS A BUDAPESTI TANÍTÓTESTÜLETNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetés: Egy évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyedévre 3 korona.

Kiadótulajdonos: A Magyar Tanítók Otthona Budapest, VIII,
József-körút 8. szám.
Ide küldendők az előfizetések.

Kiadóhivatal: Budapest, VII, Óvoda-utca 22. szám.
Lapreklamációk és hirdetésre vonatkozó közlemények ide
küldendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZABÓ BUGÁTH LÁSZLÓ Budapest, VII, Damjanich-utca 34. szám.

A tanítóegyesületek szövetsége.

A Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának mult évi közgyűlése határozatilag utasította a Bizottság elnökségét, hogy egy év alatt készítsen alapszabálytervezetet az Országos Bizottság újjáalakítására az egyesületek szövetségével kapcsolatban.

Az Országos Bizottság elnöksége a tervezet kidolgozásával Szabó B. Lászlót, az Országos Bizottság egyik titkárát bízta meg, aki a tételre vonatkozólag az igazgató-tanács legutóbbi ülésén tett javaslatot.

Mindenekelőtt a tanítóegyesületek szövetségének eszméjére nézve terjesztett elő történeti rövid visszpillantást a következőképen:

A tanítóegyesületek szövetkezésének eszméje az 1878-ban tartott III. egyetemes tanítógyűlésen öltött határozott alakot, amikor az egyetemes gyűlés kimondta a szövetkezés szükségességét s annak megalakításával a *Végrehajtó-bizottságot* bízta meg.

A Végrehajtó-bizottság elkészítette az alapszabálytervezetet; szétküldte az egyesületeknek hozzászólás és módosító-javaslatok megtétele céljából. A beérkezett vélemények alapján megformulázott végleges tervezet elkészült s 1879. július 21-ikén felterjesztették jóváhagyás végett úgy a vallás- és közoktatási, mint a belügyminiszteriumhoz.

1879. augusztusban a szövetség ideiglenesen megalakult, igen sok tanítóegyesület részvételével, biztosra vevén a kormányhatósági jóváhagyást.

Októberben azonban — a törvényes 40 napnak majdnem megkészsereződése után — megérkezett a belügyi miniszterium értesítése, hogy az alapszabályokat nem szentesíti. Ennek következtében a már megalakult szövetség feioszlott.

1880-ban — a tanítóegyesületek sürgetésére — újból felterjesztették a szabályzatokat; de jóváhagyást most sem nyerhetett.

Az egyesületek ebbe sem tudtak belenyugodni s erőteljes kívánságukra a Végrehajtó-bizottság most már a törvényhozáshoz fordult, ennek támogatását kérve a kormányhatósági szentesítés kieszközlésére. Eredménye

ennek sem lett; sőt 1890-ig többé az egyetemes gyűlés megtartása is lehetlenné vált a közoktatási kormány ellenhatása következtében. A szövetkezés eszméje ezzel végkép lekerült a tanítói közélet napirendjéről.

Az 1890-ben összejött IV. egyetemes tanítógyűlés után már a mai Országos Bizottság alakult meg. Ez a Bizottság mondta ki tíz évvel később, hogy a tanítóegyesületeknek a szabadegyesületek eszméje alapján való újjászervezkedését tartja célszerűnek és szükségesnek. S ugyancsak az Országos Bizottság mondta ki — mult évi közgyűlésén — azt, hogy maga e Bizottság újjászervezendő a szabadegyesületek szövetkezése alapján.

A történeti visszpillantásban erre a pontra érven, előadó rámutat, hogy ez az újjászervezkedés boldogult elnökünknek, *Somlyay Józsefnek* is leghőbb kívánsága, — mondhatni *végrendeletszerű* kívánsága — volt. Kivánta, feltétlenül szükségesnek tartotta ezt szerzett tapasztalatai alapján, amelyekből a következő következtetésre jutott:

Nem az a fő és lényeges, hogy egy »bizottság« s abban néhány ember dolgozzék az ország tanítósa érdekében, hanem maga a tanítósa egyeteme — az egyesületek révén — fejtsen ki hathatósabb, s mindenekelőtt *szolidáris* munkálkodást. Ezt pedig csak úgy látta elérhetőnek, ha a szabad akaratlan alapuló egyesületekből a szabadegyesületek önkéntes szövetkezése ad irányt a tanítósa egyetemének szolidáris munkálkodására. Élete utolsó idejében a fájdalom hangján emlegette, hogy *neki már nincs ideje ennek a nagy célnak a megvalósítására* s nem tud tálni a kartársak sorában sem senkit, akit e nagy es ne megvalósításáért utolsó lehetéig minden erejévé küzdeni képesnek látna. Előadó ellenben abban a meggyőződésben van, hogy a magyar tanítósa a maga teljes erejével fogja *Somlyay Józsefnek* ezt a testámentumát végrehajtani.

Ezt a nagy újjászervezkedést azonban előadó nem tartja megteremthetőnek az által, hogy rövidesen készítsünk egy új alapszabálytervezetet az — Orsz. Bizottság számára; azt ezzel a Bizottsággal fogadtassuk el és szólítsuk fel az egyesületeket az *ilyen* alapon való csatlakozásra. Hanem a nagy átalakulás mélyreható elő-

készítése érdekében a következő eljárást tartja szükségesnek:

Mindenekelőtt a szövetezés módozatainak *alapelveire* kell maguknak az egyesületeknek megállapodniok s e megállapodásnak megfelelően kell majd az alapszabályokat elkészíteni.

A szövetezés *kereteire* nézve a következőket javasolja:

1. A megyei tanítóegyesületek (testületek) mindenk előtt alakítsanak szomszédos megyék tanítóegyesületeivel — egy vidékegység területén — *kerületi szövetséget* (a Délmagyarországi Tanítóegyesület mintájára).

2. E kerületi szövetségek kiküldöttei alakítsák meg a *Magyarországi Tanítóegyesületek Szövetségét* (a mostani O. B. összefoglaló szerepével).

3. A szövetség tanács adja meg az egységes működés irányát a kerületi szövetségi köröknek, ezek pedig az egyes egyesületeknek, ami által az ország valamennyi tanítóegyesülete állandóan egységes célra törekvő ugyanazon munkát végzi évről-évre.

4. A tanítóegyesületek a mostani tagsági díjat személyenként emeljék fel két koronával. Ebből egy korona a kerületi szövetség költségeire *ennek* a pénztárába, egy korona pedig a szövetség tanács költségeire *ennek* a pénztárába fizetendő be.

5. E jövedelemből mindegyik kerületi szövetség egy

»kerületi szövetségi irodát« a szövetség tanács pedig egy »Országos Tanítószövetségi központi irodát« tartson fel. Ebből a jövedelemből — tehát a saját pénztárából — fedezze a szövetség tanács a tanácsüléseire jövő képviselők utiköltségét és napi díját; továbbá az egyetemes tanítógyűlések rendezési költségeit.

Úgy a szövetség tanács, mint a kerületi szövetségek és az egyes egyesületek munkálkodásának részleteit (alapszabályokba foglalva) csak azután dolgozhatjuk ki, ha a szövetezésnek ezekre a főbb vonalaira nézve az ország tanítószága megegyezésre jutott.

Ezért az első tenni való a következő:

1. Mondjanak véleményt az összes tanítóegyesületek arra nézve, óhajtják-e az ily módon való szövetezést általában véve?

2. Ha igen, állapodjanak meg maguk az egyesületek arra nézve, mely egyesületek léphetnek egymással (helyi viszonyok tekintetbe vételével) kerületi szövetségre?

3. Ha ezekben megállapodásra jutottunk, készítse el az O. B. az egész szervezetnek — szövetség tanácsnak, kerületi szövetségeknek és egyes egyesületeknek a kapcsolatot biztosító — alapszabályait.

4. Hā az alapszabályokat is magukévá tették az egyesületek, hívassék egybe a VII. egyetemes tanítógyűlés az országos nagy szervezet szankcionálása cél-

TÁRCA.

Báránfelhők.

Gabi tanítónő és Zsuzsu felesége; azonkívül optimista, pesszimista, feminista, okkultista stb., — egyébként olyan, mint egy fészlő rózsabimbó.

Zsuzsu tanító és Gabi férje; azonkívül minden hó elején optimista, — a végén azonban pesszimista. Mindenkor feminista, csak otthon nem, pl. ha Gabi pumpolni akarja. A pumpolást Gabi asszony a legjogosabb műveltetnek tartja; mert — szerinte — a pénz az, amivel *ember* tervez, *asszony* végez!

— Hát nem igaz?!

Zsuzsu szerint nem! — és ilyenformán kiállhatatlan, mint minden férj.

Zsuzsunak egyéb fogvatkozásai is vannak. Így az okkultizmust megveti, mert nem hisz a babonában és hát mi a kékcudának fejlesztené ő hitté a babonát, amikor nem hisz benne?

Azután meg, ha ballábbal kél fel, egész nap morózus, mindenért felfortyan és ilyenkor haragosvörös, mint egy pipacsvirág. Kérem, ez mind igaz! Gabi is megesküszik rá, mert ő hisz a babonában.

Ennyit Gabiról és Zsuzsuról. Meg kell még említenem, hogy 1, azaz egy éves házások és egy puha, meleg kis fészkekben tanyáznak.

Végül én következem, természetesen merő szerénységéből, mert lehetőleg kerülöm az »En« kultuszát. Én, aki nemrégiben fejeztem be legújabb munkámat, melynek »Talma Cipí könyve« a címe. A feminizmusról lantolok benne, még pedig esperanto nyelven.

El tudják képzelni, kérem, azt a nagy port, amit ez a munkám ver fel majd a könyvpiacra?

Én el tudom képzelni, bár fázom a kritikától.

Nem a konvenció bírálatától, hanem a hetedik nagyhatalom kritikájától.

Úgyanis irtam a könyvemben egy merész dedukciót »Milyen a modern feleség ideálja?« bevezetéssel. Mint minden dedukció, ez is ingadozik, mert nélkülözi a tapasztalatot. Az egésznek a magva az én agglegényi fikcióm és ezért szörnyen izgatott a tapasztalat hiánya. Addig izgatott, míg hirtelen eszembe fittyent Gabi, a modern feleség ideálja, mert feminista hitem szerint ő csakugyan az. (Persze Zsuzsu, mint házi antifeminista és mint minden kényelmes férj, ezt nem méltányolja kellőképpen. Gabi tehát meg van győződve arról, hogy ő — mint félreismert asszony — él ezen a sárteken. Már pedig egy félreismert asszonynak bő tapasztalatai szoktak lenni. (Nem igaz?)

Ezért hát egy unalmas napomon (agglegényi szavamra, olyan unalmas volt, akár egy pedagógiai értekezés) föltergenyézve a modern asszony ideáljával, bekompáriáltam Zsuzsuékhöz és odaadtam Gabi asszonynak az én ingadozó dedukcióm, hogy állítsa talpra bő tapasztalatai segítségével.

Zsuzsuék úgy fogadtak, mint egy agglegényhez illik. Gabi egy szögletes kézrángatással, Zsuzsu egy kedélyes hátbaütéssel, mindketten illatos egyiptomival, amely azért jó, mivel akkor is ég, mikor az ember nem szívja és végül belegyömöszöltek a legöblösebb karosszékükbe.

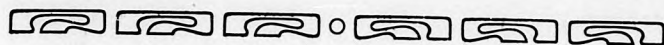
Ezután cigarettéztünk hármásban és letárgyaltuk a napi politikát. Gabi a nők választójogáról nyilatkozott és nyilatkozata után a következő beszélgetés fejlődött ki férj és feleség között:

Zsuzsu: Édesem, maga feledi, mit mond Champort: Az asszonyok azért vannak, hogy gyöngeségeinkben, szenvedélyeinkben osztozzanak, nem pedig észbeli munkánkban... és így politikai meggyőződésünkben.

Gabi (bodor füstfellegetet fújva): Szívem, maga fedlekkezik meg Lamart Ella nézetéről: Az a férfi

jából s csak ennek megtörténte után induljon meg a szervezkedés gyakorlati kivitele.

A tanítóegyesületek szövetkezésének ezt a módját, melyet az Országos Bizottság igazgatótanácsa helyesléssel fogadott — azzal adjuk át a nyilvánosságnak, hogy kérjük a t. egyesületeket az e felett való vita megindítására.

A mi magyarságunk.

Irta: Horváth E. János.

Mindenki, akinek a tanítás ügyéhez csak valameyes köze is van, minden politikus, aki hatni akar, minden — valamennyire is — újságolvasó egyén iskoláról, tanításról szólván, fennen hangoztatja a **nemzeti nevelés** jelszavát. De ezzel találkozunk a napi sajtó hasábjain, folyóiratokban, szaklapokban egyaránt. Ennek jegyében születik meg sok új rendelet, törvény. Ezt hangoztatja a legutóbb kiadott állami **Tanterv és Utasítás**, de a főváros tanügyi **Tervezete** is azt emlegeti.

Amaz azt mondja (42. l.): a nevelés nemzeti jellege a magyar nyelvi oktatáson fordul meg, nyelvben él a nemzet; nyelvben nyilatkozik meg a nemzet szelleme, erkölce, érzés- és gondolkodásmódja, egész műveltsége. Nyelvben, irodalmában halmozta fel a nemzet szellemi fejlődésének kincseit. A nyelvtanítás útján vezet-

aki a feminizmus eszméi ellen a humor fegyverével küzd, homályos szemű — ellenfél.

Zsuzsu (negédesen): Lamart kisasszony egyebet is mond: — Egy szelid lelkű nő sohasem dohányzik, hanem — cukrot szopogat és igyekszik leszoktatni a férjét is e rút szenvedelméről. (Gabi még nagyobb füstfellegeket fű, majd hirtelen zongorához ül és halk akkordokkal kíséri Zsuzsu szónoklatát.) A kisasszony nézete szerint a férfinemnek szintén cukorkákat kellene szopogatni, hogy a mélyen tisztelt tüdejét meg ne rongtsa a nikotín és hogy a szervezetét ellássa a szükséges cukortartalommal.

Gabi (félbeszakítva a zongorázást, durcásan): Befejezte?

Zsuzsu (nevetve): Még nem! Most Schopenhauerre kerül a sor. Ő a Parerga u. Paralipomena című munkájában azt mondja, hogy... (Gabi folytatja az akkordozást)... az asszonyoknak semmiféle tehetségük sincs a zenéhez, a költészethez, a képzőművészetekhez. Egyes kivételek vannak ugyan, de azért összevéve mindig csak javíthatatlan filiszterek voltak és lesznek...

Zsuzsu szavait egy ropogós kurucnóta nyelte el. Utána mélységes csend következett, csak a szamovár zümmögött bele az illatos kis szalón csendjébe.

A csendet Gabi asszony törte meg, ki minden átmenet nélkül megragadta a balkezemet. (Majdnem elfelejtettem megmondani, hogy ő hive a kiromanciának is.) Néhány pillanatig merően nézte, azután hozzáfogott hipotézisei magyarázatához.

— A maga keze igen komplikált vonalú, érzékeny idegzetű kéz, mely hatalmas tehetségre és képzelő erőre vall. Ez az erős hüvelyk bizonyítja az akaratérőt... De hiszen ez a balkeze! Adja a jobbot! A balkezében a multja van. Egy agglegény multját pedig nem tanácsos feszegetni. Igaz?... Lássuk a jobbkézét. Ebben van a jelen és figyelembe véve Sir Oliver Lodge elméletét, — hogy a jövő bizonyos átvitt értelemben már a jelenben

jük be a gyermeket nemzetének szellemi közösségébe; emeljük följobb műveltségét, hogy a nemzeti szellemnek abból az *energiájából*, mely nyelvben és irodalmában összegyűlt, minél többet változtassunk át lelkének eleven erejévé. A népiskolában minden tanítás a nyelvben való kiművelést is szolgálja és viszont minden haladás a nyelvi készségben a tanítás minden ágának javára válik.

A 47. lapon pedig így szól: Anyanyelvét hallás útján tanulja meg a gyermek. Az utánzás és analógia ösztönszerű működésével szerzi meg a szókinccset, sajátítja el a kiejtést, a szó- és mondatfűzést, a vonzatókat, a szórendet, a hangsúlyt, a szólásokat, a beszéd tagolását, egyszóval a nyelv minden csinját, binját. Magától érthető tehát, hogy a gyermek csakis oly nyelvet sajátíthat el, amilyent környezet beszél... **A tanító élőbeszédje tudatosan használt eszköze az oktatásnak, ... mert sok esetben épen az iskolán kívül hallott nyelv hiányait és helytelenségeit kell kiigazítania ... A tanítónak kötelessége, hogy a maga beszédére kiváló gondot fordítson ... beszédje ment legyen minden idegenszerűségtől az egyes kifejezésekben, a mondatkötésben, vonzatokban, szórendben ...**

A 75. lapon pedig... a tulságos *grammatizálás* kerülendő ugyan, de bizonyos mértékű nyelvtani oktatásra még is szükség van abból a gyakorlati célból, hogy ez úton a növendékeket helyes beszédre és a mondatok és szavak helyes leírására szoktassuk... a népiskolában a nyelvtani oktatás csupán segédeszköze

megvan, — úgy ennek a reflexműködés és ismeretlen agybeli funkciók útján keletkezett vonalnak az értelmét meg tudom fejteni.

— A közel jövőben kellemetlenségei lesznek, vagy maga fog kellemetlenségeket okozni valakinek...

Zsuzsu, az udvariatlan **Zsuzsu**, a szép asszony e kijelentésére harsányan kacagott.

— De Gabi, a maga agyonnyaggatott gavallérja ennyit a mindenható kiromancia nélkül is tud...

Zsuzsunak kár volt kacagni, mert nem sokkal e látogatásom után csakugyan kellemetlenségeket okoztam egy úrnak. Ez az úr pedig véletlenül Zsuzsu volt.

Hogy a dolog miképpen esett, megérthető Gabi asszony négyoldalas leveléből.

(Diskréció? — ma már ismeretlen valami.)

Íme a levél:

Kedves Barátom! A maga hárompontos dedukciója — mesés!

Ám lássa.

1. Legyen a nő a háztartás és a szűkebb értelemben vett konyhaművészet bájos nemtője, mert a férje szívéhez csak a — gyomrán át juthat. Azután tudjon hallgatni a háztartás kellemetlenségeiről... mondja maga. Jó! Két nappal ezelőtt a maga receptje szerint valósággal remekeltem a k. művészetemmel. Az eredmény meglepő volt. Zsuzsu megelégedetten ment az Otthonba. Megelégedetten!... közvetlen ebéd után!

E siker annyira elragadott, hogy a kotyvasztás művészetét folytattam az okkultizmusig. Hogy miért? Oh la-la! Mert meg akartam... (Itt egy sort törült a szép asszony. Gondolom — Zsuzsut babonázni, hogy hű legyen, mint ígérte holtomiglan — a folytatása.)

Gyorsan belebujtam a fantazma rokolyámba. Hófehér ponyvola, hasított görög ujjakkal... na!

Már javában égett a vadkanschör, meg az amarantgyökér az üst felett, à la mode. — A nagy érzés —

a nyelvismeret tudatossá tételének, vagy is a helyes beszéd és helyes írás megtanításának... e célhoz vezető útunkban **ott, hol a nyelvérzék eligazít, grammatizálásra nincs szüksége a népiskolának...**

Ezeket mondja (többek között) az állami **Tanterv és Utasítás**. Hát a fővárosi **Tervezet** mit beszél? ... Ezt (36. l.):

A magyar nyelvi oktatás a nemzeti, vallásos és erkölcsi nevelés szolgálatában áll... (42. l.): a növendék tanuljon meg értelmesen beszélni, írni... a nyelvi magyarázat csak segítő eszköze a helyes beszéd és írás tanításának... (50. lap): **a nyelvtanítás egyik legkiválóbb eszköze a tanító élőbeszédje**; hiszen gügyögő, beszélni kezdő gyermek hallás után jut anyanyelve birtokába és azt aszerint tanulta meg helyesen, vagy helytelenül, amint azt környezetétől hallotta... **a tanító élőbeszédjének tökéletességétől, mintaszerűségétől függ, hogy a tanuló a művelt köznyelv helyes használatát megtanulja... elengedhetlen kíváncsi, hogy a tanító beszédje minden ízében törülmetszett magyarságú legyen...** és főleg az idegenszerűségek kimutatásával foglalkozó munkákat állandóan olvassassa...

Hej, de ránk férne, ha ezeket mindnyájan megszivelnénk!...

* * *

Három szempontból vizsgálom a budapesti — »magyar« — beszédet.

Szólok először a család (vele a gyermek) nyelvéről, azután a magunkét (tanítókét) említem és végül az utcáét vizsgálom.

csöngettek. Az uram jött meg. Maga tudja, hogy az én fülesbagolykám gyűlöli az okkultizmust? Azt is tudja, mi az az llang-llang! Nohát kapkodásomban ezzel a férfiparfümmel locsoltam le az égő amarantot. Képzeld! llanggal, amittől mi nők oly gondosan tartózkodunk. (Megjegyzem, Zsuzsu sohasem használja.)

Zsuzsu nem is vette észre, hogy okkultizáltam, de megérezte a férfiparfümmöt.

Kitört a vihar!!

Egy szó, mint száz, töredelmesen megvallottam neki — a vadkanschört, meg az amarantot — és hogy a vihart enyhítem, a maga második pontját szedtem elő.

2. Ha a háztartással végzett... (itt maga a gyermeknevelésről is nyöszörög valamit, azután)... legyen szellemi nő, azaz univerzálitásánál fogva kellemes társnője urának stb.,... mondja maga. Jó!

Hirtelen szembe ötlött a világra szóló nagy Bourget egy megdönthetetlen axiómája: A flirt a szerelem akvarellje és elkezdtem flirtelni. Az urammal!

Lásson csudát! A vihar lassan elült, csak bárányszellők gomolyogtak még házasságunk egén.

3. Ha a tudományos és művészeti kérdésekbe belefáradt, legyen — nő; azaz öltözködjék jól, tegye magát ezer naiv kacérsággal és apró hiúsággal kívánatos... mondja maga. Jó!

Tudja, mi az a hasított görög ujj? Ez arra való, hogy az úgynevezett gömbölyű, formás kis karok elővillogjanak. Ennyi, azt hiszem, elég?

Zsuzsunak is elég volt. Egy erélyes penderítéssel a térdére ültetett, én meg a vállára hajtottam a fejemet és... és elszórtak a bárányszellők.

Mondják meg kérem, hogy ezek a bizonyos felhők a feminizmus, az okkultizmus, vagy a kiromancia bárányszellői voltak-e? Mert most meg már ez a kérdés izgat.

Dér.

Hogyan is beszél a család és vele a gyermek?... Emleget *partájt, lichthódot, forccimert, alkódot, tepichet, firhangot, rollót, lusztert, kisznit, sufnit, kasznit, abroszt, szalvétát, szószot, garnirungot, virslit, zaftot, spájzot, smórnit, prézlit, zaccot, grizt, gerslit, auflaggal* eszi a *csuspájzot, buhtlit* élvez utána, rá *sámpányert* iszik, (vagy sört *krigliből*), *kosztolás* után *kisztihand-oz*: — *specarájt* vesz a *politikus grájzlernél*, *veknit* süt a *spórherd rendlijében*, majd *összerámolja* holmiját, *fölpakkol*; a *gigerli* (vagy *jassz*) *szeklit* húz, esetleg *fecnit* teker a lábára, *cúgos* vagy *bergsteiger* cipőt *vesz fel*, ebbe *filcet* tesz, fölkapcsolja a *hőzentrágert* (*hőzentrágot*), kilép a *gangra*, lemegy a *garádicson*, aztán a *trotoáron* (*flaszteron*) *fenszterpromenádot* csap a *liblingnek*, a *trafikban cigarettát* vesz, közben persze a Nánit éneklő népdal helyett, holott *rokkja fleklis*, *komótcipőjének kapnija* leesett, *kráglia*, *mancsettája* piszkos és már *muszáj* lenne a *pucrájba* küldeni, de a fiatal úr ezt mind nem veszi észre, holott *cvikkert*, esetleg *monoklit* hord, esetleg *gukkerrel spektálja* a világot, stb.

A lányfele a ruhavarrással, harisnyakötéssel, himzés-sel, mindenféle kézimunkájával kapcsolatosan ma is *plisszíroz*, *merköl*, *hólráncot*, *hólfaltnit* rak, *rádlival* szab a *schnit* után *svájjol* szoknyát (vagy *blúzt*), amely aztán persze jól *pászol*, *sikkos*, *elegáns*; *drukkoltat*, hogy *slingellessen*, *masinán* varr, *stikkal*; azt erősíti, hogy a szoknyán *majc*, *slussz*, *slusszband*, *bléh* van; *szájmcdlit* rak, *guvlírozlat*, *mustrát* keres, *nádlira* szedi a pamutot és vagy *glatt*, vagy *ferkelten* köti a *strimpflit*, hogy legyen mire tenni a *strumspandlit*, *strimflikötőt*, stb. stb.

Ha nagyobbacska lesz a *hercig* gyerek, iskolába megy; az utcán *csúzlival* lövöldöz, *kapslit* süttöget, *cirklit*, *penzlit*, *léniát*, *plajbászt* hord magával és *papendekliből* csinálja a *geometriai* testeket; *kockás* táblára ír *griflivel*, *drukkol*, hogy a *gangon* le ne verje a *maltert*, szívesen mondja meg pajtásának, hogy *innen* eddig *van feladva kívülről a fizika* és ajánlja, hogy jó lesz *átolvasni a kémiát*, ő is *átveszi*, mert (pl.) a *matematikai* feladatot már *kész* csinálta és biztatja *Szepit*, *Tónit*, *Francit*, *Sursit*, vagy a *Liszkát*, *Stefikét*, hogy délután *eljövék hozzátok*. Ha *suliban* van és *változását érzi*, akkor nem fogadja el cimborája ingerkedését, nem tűri, hogy *macerálják*, hanem *engess*, *haggy békét*-tel utasítja rendre; de ha nem *pariroz*, így dörög: rögtön *fel leszel mondva a lérinek* (*lérás*)! Ha valamijének lába kel, így jelenti: *ellopták nekem a stíletem*; ez *nem az enyimé*; az *gömbölyű* volt, *mámára* vettem. Ha későn jön, az a mehetsége, hogy *el köllöttött menni a kávébankba*; stb. stb.

Az, hogy *sok embereket láttam, nem-e tudod? nem-e meg volt mondva? írjam le? tanuljam meg? tegyem rá? csukjam be? vigyem ki?* stb. stb. *egészen jönnek lesz tartva* minden *ilyen* (madárnyelven beszélő) magyar által és mind megesküszik, hogy *helyesen beszél a magyart* és akármilyen erősen bebizonyítjuk az ellenkezőjét, ő *erősen tartja magát*.

Hát vajjon mi magunk milyen törülmetszett magyarsággal beszélünk? *Leadjuk az órát, lekéssük a vonatot, hagyjuk magukat abondálni, előfizetjük a lapot, anonszot adunk fel, elsietjük a dolgot, jól érezzük magunkat, bejárjuk az erdőt, mezőt, jól megy sorunk, jól nézünk ki*, azt mondjuk, hogy egyik-másik szó így lesz *leírva*, így lesz *kimondva*, a *statisztikai* kimutatás *el lesz intézve*, ha *betegség végett (!) az esztendő felét hiányozta* valaki és közben *klinikára* is járt, esetleg *szanatóriumban* is volt, *konzultálta az orvost* is, *ki van zárva*, hogy baja

történhessék, az *nem létezik*, hiszen a *szabályzatban áll*, hogy indokolt esetben egy évi szabadság *lesz adva*, és ha hosszú betegség után megjelenik *kollegánk*, ha *rosszul néz is ki*, meggratuláljuk, hogy a sok *patikaszer*, *medicina*, rengeteg *kúra* után már nem *nervózus* és *nem kell családját kondoleálnunk*, *elkeséljük magunkat*.

A gyereket *felállni*, *leülni*, *csendben lenni*, figyelni, *imádkozni*, *stbni*, *hajold meg magadat*-féle helytelenségekkel figyelmeztetjük és ha még mozgolódik, rögtön kész a *szentencia*: *be leszel zárva*, *meg leszel büntetve!* Ha közeledik a csöngetyűszó: *készülni!* a parancs; aztán: *húzd fel a kabátot* (otthon: *vedd fel a cipőt!*) *Sorba állni*, *rendbe menni*, *nem lármázni!* Beszélünk *másod- és harmadosztályos* gyerekről, Magyarország *ezredéves* (tehát 8 óras) múltjáról. Tanítunk *slójdöt*, *kottát*.

Beszélünk *másod-, harmad-, negyed-* stb. osztályos gyerekről, tanítunk *ezredéves* Magyarországról (de azért közönséges törtéket is tanítunk!) és örülünk, ha néhány *slójd-órát* kiszoríthatunk.

Olyan is akad, aki panaszkodik, hogy egész éjjel *mügrénje* volt; *nem volt képes aludni*, mert a *pubi* (vagy *médi)* *fogat kap* és egész éjjel *rosszul viselte magát*, szóval kábult a fejünk, azért azt mondjuk a *házikeretnek* (Hausknecht), hogy *ne hagyjon elfeledni* ezt, vagy azt, mert most *nincs időnk rá*, *nagyon el vagyunk foglalva*, stb. stb.

Ha megvizsgáljuk tankönyveinket, az iskola folyosóira kiszegezett hivatalos hirdetményeket, rendtartási nyomtatványokat, megállapíthatjuk, hogy azok egy csöppet sem magyarok. Rájuk férne egy kis (alapos!) csiszolás.

Olyan *magyar* (és divatos!) A-B-C-es könyvünk is van, melyben »a magyar gyermek szókincse« között ott gőzölög a **strudli!** (igaz, zárjelben, nagy kegyesen, a rétest is oda találja).

* * *

Ha szórakozni akarunk, *jól kifizeti magát egy séta az utcán*, mert itt kapunk ám még csak fáintos dolgokat!

Legszembetűnőbb a sok cégtábla. Figyeljük csak meg, mi mindent lehet ott tapasztalni! Ha szórakozni akar valaki, *jól kifizeti magát* egy kis séta — természetesen azt — a nagykörúton, amel nem más, mint egy nagy potya élclap. Ime:

A József-körúton volt egy pár éve ez a kiáltó *firma*; *Ő méltósága herceg X. Y.-né tejtermékeinek főelárúsító helye*; vele szemben meg: *Blum Sándorné olcsó bazár*. Nem hiszem, hogy azt akarták volna hirdetni, amit cégtáblájuk hirdetett. Nem messze ezektől egy kávé-mérés fölött: *Kiss kávé 6 krajczár*; bizonyosan igen kevés a kávé, azért ad az s-ből sokat. A Rákóczy-téri vásárcsarnok egyik boltján: *Libavágoda* dísztelenkedik. Idébb van: *Kávé és étkezde*; mellette: *Itt jó és olcsó házi koszt kaphatni*; majd meg: *Dratva András cipész*, *alapítva 1865*. Aztán: *Itt férfi öltönyök mérték után pontosan eszközöltetnek*; *Schvarc Jakab előnyomda*, stb.

A Mester-utcában egy üres bolthelyiség felett ez díszelgett: *özvegy P. Gy.-né 1905. május 1.-én itt nyílik meg*. (Ez se igaz ám!...) A Külső váci-úton öles betűk hirdették, hogy ott *Épület- és műlakatosgyár* van; a Gubacsi-úton *Mészáros-termékek feldolgozására épült gyár-t* található (pesti nevezetesség!). A Kinizsy-utcában cifra cégtábla erősítette, hogy *Sz. E. L. hentes és felvágott*; a Nyár-utcában pedig *Sch. J. papírhulladék és népdalkereskedő* ütött tanyát. A Közvágóhid kapuján olvasható: *Az intézetbeni sebes hajtás tilos*. A Gróf Haller-utcában egy kocsmá cégére: *Sitzwohl János vendéglője a vig mézsároshoz; a kedélyrend olynpusa*. Az Andrásy-úton: *Brief Bernát baromfi*. A So-

roksári-utcában: *Itt mindenféle déligyümölcs narancs citrom füge ostornyél és kocsikenőcs kapható*. A Gubacsi-úton: *Vendéglő a kedélyes dísznőhoz*, stb.

Hogy *végeladás* (vagy haláleset stb.) *végett* van zárva a bolt, megszokott dolog. A Kerepesi-úton egy szűcs *auzlágjában* minden tárgyon ilyen felirásos táblácskák fityegtek: *Meglepett ár*. *Olcsó ár* sem helyes, hát még ez?! Az üzletajtókon ezt a felírást olvashatjuk: *kéretik az ajtót betenni*. A pesti magyarné legfeljebb *eszcájgot* tesz be a fiókba, hanem *ajtót betenni?!* Akármilyen *svarcüinsztler* is különben, azt mondja: abszurdum. Azt is sok üzletajtón meg kirakatban lóggó hirdetés adja tudtára mindenkinek, akiket érdekel, hogy: *Jó házból való fiú tanulóul felvétetik*. Ezt magyarul így mondanám: Jóravaló fiút fogadok fel inasnak.

Hogy az üzletekben, iparos-műhelyekben mindenféle szakkifejezés idegen származású, megmagyarázható abból a körülményből, hogy ipar és kereskedelem külföldről került be hozzánk. Azonban hogy a sok száz év nem volt elég az ipar és kereskedelem magyarrá tételére, az nemcsak a társadalom bűne, hanem a mi lelkiünket is nyomja. Mert ha a tanító mesterember nem tanítaná pl. a kereskedő-tanoncot — ez is boltos inas volt azelőtt — műnyelvre, ez maga gazdája (vagy levelező) lévén, nem írná, hogy: *becsesének birtokában*, — *megváltaszolom*, — *vettem levelét* — stb. és nem hirdetné, hogy ez az üzlethelyiség (bolt) *kiadó*, holott kiadó, aki kiadja.

Hát a katonák *közös* nyelve! Ez csinál ám még csak pusztítást a mi drága kincsünkben, tiszta nyelvünkben! A kiszolgált baka, tűzér, hazaviszi a sok mindenféle *haptákos* műszót, persze alaposan kitekeri mindenkinek a nyakát, tőle eltanulja legény pajtása és beszélnek olyan szarkanyelven, hogy a magyarok őrangyala is ríva fakad tőle!..

* * *

A most felsorolt **tőrülmetszett magyar kifejezések** rettenetesen elenyésző csekélység a valósághoz képest. Azonban annyi is untig elég annak világossá tételére, hogy általában milyen igen nagyon — nem magyarul beszélünk.

Még az úgynevezett művelt társaságban is — nem **is**, hanem különösen! — furcsa dolgokat tapasztalhatunk. Régen meg vagyon írva, hogy senki ne beszéljen arabusul, aki nem tud arabusul, még is derűreborúra használják az idegen szókat azok is, akik azt sem tudják, hogy egyik-másik szó mi fán terem. Ez az oka, hogy pl. ilyesmit is hallhatunk: *Interjehová!* — *Saosz (Kaosz)*. — *Ez a bor nekem jól kulminál*; — *nem jó a manariám*; — *remélem, nem kell magamat legimitálni (ekszkuzálni)*; ha visszavonulok, mert igen rossz *blattom* jár és így nem *ruczálhatok*; inkább elmegyek a *tantihoz*, ott lesz *onklím* is, meg *Icuska*, *kuriozumizálhatok*. — Aztán: *nem politizálok a helyzetet*; — *a karomban aroma van*, de a *rózsának kellemes a reumája*; — reggel *anglizsében* van a háziaszszony. — *Automobilon* sétál az úr és *schmar* neki az egész világ, ha ő *egy színészszel* a *Népszínház*tól a *redoutba* mehet *piknikre* és az *úrasszony úrleányának* *kurizálhat* és örül, mert a *bakfis* leányka kedvtelve nézdegéli az ő szépséges *bakonbartját*.

* * *

Ha úgy tekint az ember ezt a dolgot, amint van, elszomorodhatik az ember, arra gondolván: mi lesz belőlünk?!... Hanem ha visszagondolunk harminc év előttrre, mégis örömmel állapíthatjuk meg, hogy szépen haladunk, mert akkor lépten-nyomon német szó zenge-

dezett úton-útfélén: *Krumpirkóf, Dónavósz, Kólik, Strókáf, Reibsand*, stb. hangzott utcahosszant. A tejet *mílimári* árulta, a *furmányos stráfkocsikkal trógerok* jártak, a házi asszony a *Wasserleitungnak* örült és a szennyvizet az *Auszkúszba* öntötte. Ma már csak a *konflisok* és *fiákerosok* trécselnek ékes svábnyelven és csak a *Reibсандot* kínálja a szutykos svábkölyök rendületlenül ékes anyanyelvén, de már utána teszi: *kéépor!*...

Csodálatos is a mi könnyelműségünk, nemtörődöm-ségünk. Budapest körül virul tót, sváb és szerb falu, nem is egy. Ezeknek lakosa mind a főváros után él. Nekünk, fővárosiaknak adnak el minden néven nevezendő holmit. Akármilyen is az az izé (magam is hallottam), azt mondják: jó az a pestieknek!... Ide járnak be eleintén butyorral hátukon, később kocsin és egy pár év multával oda se néz egyik se, ha romlott holmija miatt egy pár száz korona élelmiszerhamisítási büntetést kell leszűrnie. Hanem azért gyönyörűen hordja tovább a selejtes holmit, kínálja ékes (de csak neki ékes!) anyanyelvén svábul, rácú, tótul és mi, éppen olyan jó magyarok, mint ők, meg is vesszük. Holott, ha mi nem beszélénk az ők kedvükért spanyolul, egészen bizonyos, hogy rövidesen ők tanulnának meg magyarul és nemcsak a *statisztika* állítaná őket magyar anyanyelvűeknek. Így azonban nem lenne jó dolguk, ha a mi kedvünkért megtanulnának magyarul. Minek, mikor inkább mi törjük ki becses nyelvünket az ő kedvükért?!

...

A Magyar Tanügyben olvastam egy cikket Simonyi »A magyar nyelv« című könyvével kapcsolatosan. Ebből a cikkből írom ide azt a pár sort. »A magyar nyelv élete különösen érdekes nem csak a mi hazafias szempontunkból, hanem általános tudományos szempontból is. Idegenek, indogermánok közé ékelve itt él ezer év óta a csöppnyi magyarság. Annyi germán, szláv, román, bolgár, török bogáncs akadt öltözetére, hogy le nem kaparja már azt róla senki ember fia!«

Igaz, sok idegen eredetű szavunk van, az is igaz, hogy ha soha nem használunk idegen szót, ezen a réven nem is szaporodnk nyelvkincsünk, — de az is igaz, hogy vannak nekünk nyelvtudásaink, van nyelvtisztító társaságunk, van Magy. Tud. Akadémia, — akik és amelyek bizonyosan tudnak minden idegen kifejezés helyett jó magyart ajánlani. Hát miért nem használjuk ezeket?! Minek pl. a sok *sport* kifejezést az idegen játékkal együtt átvenni?!

Nézzük és olvassuk el akár a legnagyobb lapok *sport* rovatát, csupa idegen szó, vad műkifejezés, amelyektől a magyar ember haja égnek mered. Miért kell ennek így lennie?! Talán azért, mert a legfelsőbb tízezer nem érti másképen meg? Hát ezek a nemzet?! Ezeknek kedviért romoljon meg a sok millió — igazi magyar — nyelve?!..

Az ilyen se magyar — se német — se tót nyelvet *figurázza* ki Mikszáth Kálmán: Tallérosi Zebulonja és Murai Károly: Papanek Dánielje. Mikor ezeket a leveleket olvassa az ember, jót mosolyog a nyakatekert magyarságon és egyik-másik furcaságot önkénytelenül ismétli. És addig-meddig ismétli, míg lassankint megszokja és később mérget vesz rá, hogy helyesen beszél. Ezért nem tartom észszerűnek az **ilyen** példákat. Csak jót! A lehető legtökéletesebbet, különben az idegen sallangoktól soha se tisztul meg nyelvünk.

*

Az új helyesírási szabályzat azt is mondja, hogy az általánosan használt (bevett) idegen eredetű szót úgy kell leírni, amint azt magyarán kiejtjük, a többi eredete

szerint. De hát ki tudja megmondani és megállapítani, hogy melyek azok az »általánosan használt« idegen szók?! Valahány rétege van a társadalomnak, az mind más-más eszme körben mozog, más-más beszéd tárgyáról szónokol, cseveg; ennél fogva ami pl. a legfelsőbbeknél annyira bevett szó, hogy szinte szent áhitattal ejtik ki, mint törülmetszett magyar szót, ugyanezt az alsó, de azért (vagy inkább éppen azért) magyar csoport soha életébe még csak nem is hallotta.

Szeretném azt a valakit látni, aki a mindenféle jövevény szót a megfelelő helyesírással lenne képes leírni, vagy az olvasottat ellenőrizni. Hát lehet olyan halandó, aki minden nyelv helyesírását ismeri?! Dehogy is lehet. Hiszen a magyarral is hadilábon állunk!

Manapság a hírlapírók, szindarabírók, ifjúsági iratgyártók — ha csak képzeletben is, — elutaznak a *civilizált* és *nem civilizált* világ minden részébe. Közölnék meséket, leírásokat, regéket stb. az eredeti nyelvből vett idézetekkel *spékelve* a »a magyar ifjúság nagyobb lelki gyönyörűségére«.

Tessék csak az ujságok (még a **magyar** tanügyi lapok) magyarságát (is) megfigyelni: mennyi bennük a nyelvicamító mindenféle idegen szó, szófűzés, mondat-szerkesztés! Amilyen bizonyos, hogy az ujságok igen sokat tesznek a közművelődés, a szellemi világosság terjesztésére, az is bizonyos, hogy a hírlapírók lelkét a törülmetszett magyarság ellen elkövetett rémségesen sok bűn nyomja. Ők azzal mentegetőznek, hogy a lázas (gyors) munka közben nem figyelhetnek a helyesírás szabályaira (melyek úgy sem állandóak), meg hogy a jó Isten a jó szándékot nézi, nem a helyesírást.

Csakhogy ez a jó szándék is igen furcsa színben tűnik fel, ha magyar szemüvegen nézzük és olvassuk egyik tekintélyes napilapunk szerkesztői üzenetei közül kiírt ezt az értesítést:

— »Figyelő... az országnak akárhány vidékén divatos, a költői nyelven pedig szinte általános az -e kérdőszócska előrevetése. Így e helyett — »nem láttam-e« — egészen jó (!!!), — sőt a prózai stílust is elevenítő előrevetés: »-nem-e láttam.« — Egyes vidéken még az is divatos és egészen jó: (!!!) »-meg-e fogta a kutya a nyulat?« ...

De hát vajjon mikor lesz a mi iskolai fáradozásainknak csak valamelyes sikere is, ha amit mi építünk, javítunk, azt a család, az utca, a társadalom, a sok — nyelvében — rossz könyv és újság lerontja!...

Nehéz, nagyon nehéz a mi dolgunk e tekintetben is. Hanem éppen mert ilyen igen nagyon nehéz, mutassuk meg, hogy mi, magyar tanítók testben, lélekben, szóban, írásban igazán magyarok vagyunk, azok akarunk lenni és legyünk a magyar nemzeti nevelésnek igazán apostolai, tanítsuk meg tanítványainkat nem csak magyarul, de magyarul is beszélni, ebben pedig mi járjunk elő jó példával, nehogy mi velünk is megtörténhessék ez a *vicc*:

— Pincér, fizetek!

— Befehl, gnädige!

— Velem csak magyarul lehet beszélni.

— Igen is kérem alássan. Mije volt nagyságodnak?

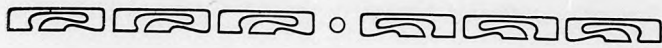
Egy *krigli*, egy *snitt*, egy *ringli*, egy *rus:ni*, két *szalc-stangli*, egy pár *virsli zafftal*, leves, marhahús *szósszal*, *csuspájj auflággal*, *krénfleis*, *natursnieli*, palacsinta *hecsenpeccsel*, *lincertorta*, bor.

Tárcamagyarság:

»Piroska habozott. Vajjon olvassa-e el a Willy »Claudine au ménage«-át, vagy aludjon-e el az Ellen Key tanulmánya mellett, vagy pedig csavarja-e le az izzólámpát« ... Ebből tanuljon valaki magyarán beszélni!...

Szerkesztői üzenet bölcs tanítása:

»F. D. Ez a csuf kifejezés: »pénz hiányában szü-
kölködik«, azt akarja mondani: pénz hiányában lévén,
szükölködik. Csak ebben az értelemben szokták hasz-
nálani. Szokottabb használata: pénz nélkül szükölködik.
Jobb: pénzben szükségét látunk.« Magyarán pedig egye-
nesen kivágjuk: nincs pénzem, vagy: kevés az apró.

Olvasás-írás és nem írva-olvasás.

A magyar ABC-irodalom a legutóbbi időben nemcsak elérte azt a magas színvonalat, amilyenre a külföldi ez irányú munkásság emelkedett, hanem túl is szárnyalta azt. Mindazok a szempontok, amik a francia, német pedagógiai irodalomban vezérszerepet játszanak és főmotívumot alkotnak az írva-olvasás tanításánál, nálunk is megvannak azok az új ABC. könyvekben, mik legutóbb megjelentek. Ujításokat eszelnek ki arra hivatott szakemberek, gyakorlati tapasztalatokból bővelkedő tanítók, hogy ezt a nehéz kérdést megoldják. Mert igen nehéz és súlyos feladat vár úgy a tanítóra, mint a kis gyermekekre az írás-olvasás elsajátításánál. Micsoda lelki mozzanatok merülnek föl; mily agyműködést kell a kis gyermeknek kifejtene, mikor meg akarja tanulni az egyes betűk alakját, hangját. És amikor már ismeri ezeket a hangokat, tudja szókká egyesíteni; gondolatokat örökítsen meg; fogalmakat fogadjon magába az egytűvé rakott hangoknak elolvasása révén.

A kérdés fontosságát már igen-igen régen fölismerték. Igen sokan foglalkoztak ezzel a problémával, hogyan lehet a betűk alakját és hangját a gyermeknek szemléltetni, hogy ne pusztán az emlékező tehetségére való hivatkozással tanuljon meg írni-olvasni. A mézeskalácsból készült betűk, a képeskönyvek betűalakjai; Forgó-bácsi irkái a vers illusztrálására szolgáló képekkel: mind-mind előljárói voltak a szemléltetés alapján nyugvó betűismertetésnek. Ezek alapján fejlődtek ki a francia fonomimikai, jelképes módszerek. A német iskolamesterek próbálkozásai, hogy minden tárgykép olyan alakú legyen, mint a betű, de ugyanazzal a hanggal kezdődjék a tárgy neve: vajmi csekély eredményre vezetett. Ezen a téren a magyar abc-irodalom jelesebbet produkált a nyelv természetéből kifolyólag. Nekünk nem kell kettős magánhangzóból származó bajokkal megküzdenünk, mert ilyenek nincsenek. A hang alakja bemutatható egy alakkal, vagyis csakis úgy ejtjük ki a szót, a hangot, amint leírjuk. Ez a fonetikai előny módot nyújt arra, hogy a betűalak és hang egyazon tárgy alapján váljék szemléletessé. Azért is vált be a módszernek alapeszméje gyakorlatilag és ez az oka, hogy igen rövid időn belül juthattunk el a legmagasabb fokig.

Az egyes betűalakok és ezek hangjának megismertése nem oldja meg a feladatot. Ugy a hangoztató módszer alapján, mint a fonomimikai, jelképes, szemléletes, eleven ABC rendszer alapján nem ez képezte a főakadályt. Ezt megtanítani nem igényel nagy fáradságot. Legnagyobb erőfeszítést az összeolvastatás okozott.

Hogyan rakja a gyermek agyaműködésében egyelőre csak két tárgy képét is egymás mellé, hogy a kép illusztrációja legyen a két különálló hangnak? Hogy alakul át agyában ez a két alak egyé? Hogyan lesz a két különálló hanganyagból egy szó, egy fogalmat magába záró szókép? Hogy ne zavarja meg a gyermek észmunkásságát a hanghoz kötött kép emlékezete vagy fordítva, a tárgy-képet a hangra való emlékezés a

keletkezendő szó-kép megteremtésénél? Nem fogja-e a tárgy-kép befolyásolni az agyműködést a két hangból álló összetételnél? Mert minél elevebb valamely különálló kép, annál nehezebben olvasható egybe, forrasztható össze egy másikkal. Tehát a képzetek egymásutánjából keletkeztetendő új képzet zavaros, elmosódott lehet. Szóval az összeolvastatás okozott bajt és nem a betűismertetés. A fonetikus hangoztatás, ami tisztán a hallási szervek alkalmazására támaszkodott, előnyben van itt. Semmiféle gátat mesterségesen nem emelünk arra nézve, hogy a két hang egybeolvadhasson. Viszont a többi módszereknél zavart előidézni nagyon is alkalmas a tárgyalak, a kép, a mimikához kötött hangutánzás. Mert kettős feladat hárul a gyermekre: elsősorban is a betűalak felismerése emlékezőtehetségének igénybevételével és az új szó-kép tárgy-kép megteremtése; a két hangalakzat akusztikálása, megrögzítése. Amennyivel kisebb mértékben köti le az egyik feladat a gyermek agyműködését: annál könnyebben oldhatja meg a másikat.

Tehát arra kell ügyelnünk, hogy a betű-hang alakképe olyan természetesen teremtsék meg, hogy itt csak a legkisebb idejű, legcsekélyebb mértékű agyműködés álljon elő. Vagyis a gyermeki léleknek legmegfelelőbb módozatban és legmegfoghatóbban a gyermeki lélek számára.

Ezen a gondolon nyugodott Jacotot módszere.

T. i. egy mondatot irt a táblára, melynek fogalmi körét megértette a gyermekkel. Deduktív módon az egyes szavakat ismertette meg és így az egyes szavak hangjait. Ezzel az analitikával azt akarta elérni, hogy csak egy kép rögződjék be a gyermek agyába: a hang képe. Hisz a fogalmi rész már előzőleg képzetté vált. Az így analizált hangokat megismertetvén, újból a fogalmi képzetet idézte föl, vagyis egytűvé rakással a képzetet felelevenítette. De a nagy anyag, ami feldolgozásra várt egy egész mondat szétbontásával és újból egészsze fejlesztésével: igen megnehezítette a tanítást. De ép azért törekedtek rövidebben feldolgozható anyag után, mi kerek egész fogalmat nyújtson ugyan, de kevés hangot foglaljon magában. A *normál szavak* metódusa ez, Berlin összes iskoláiban használják ezt a *Fechner-féle ABC-t*, mi körülbelül 70 kiadást ért el és az itt szóból indul ki. Magát a szó fogalmát kép illusztrálásával szemlélteti és analitikus-szintetikus módszer szerint adja meg a hang és betű képét összeállítván újból a szót. A legközelebbi szó *ne*. Ennél az alapnál előnyül tudhatjuk be, hogy a szó tövid, de viszont hátrányul, hogy mindjárt diftongussal kezd meg. Ugyancsak *normál-szó* módszert követ *Wichmann és Lampe*, de jelképes alapon előbb pár betűt különállóan ismertet. A már megismert hangokat és betűket *normál szavakban* használja fel és alkot új szavakat. A következő, eddig még ismeretlen hangok alakját oly *normál szavakból* vonja le, melyekben mindig az az egy eddigéle még ismeretlen és most bemutatandó hang előfordul a többi már ismert betű és hangkép között. Valami lehetetlen alapon áll *Gansberg* jelképes ABC-je. Ez az egyes hangok megismertetése után *normál szavakat* állít össze és ezeket analízálva újra megkapja a már ismert hangokat. De ennek lélektani alapja van. *Dr. Messmer: »Zur Psychologie des Lesens«* című munkájában a hang- és szóidő közötti különbségről értekezik. Gyakorlott olvasásnál a szóidő rövidebb a hangidőnél, mert a szókép magába olvasztja a hangképeket. Az egyes hangidők hosszabbak azért, mert a hang képe nem nyújt képzettársítást, tehát különleges kép alkotandó. Ajánlja tehát, hogy a hang-

összetélt hagyjuk el, hanem a gyermeknél szóképet teremtünk meg. Azért nem alkot *Gansberg* a külön-külön ismert hangokból, betűalakokból szokat, hanem egy normal szó képét rögzíti meg és ebben már az eddig ismert hangképek beléolvadnak. Azután analizálja. Most sem alkot új szót, hanem egy képet mutat be, ami egy új fogalmat illusztrál. A fogalom nevében van egy új hang. Ezt az analízis alapján felfedezi a gyermek és megtanulja az új betűalakot.

Nagy hibája annak, hogy folytonos analízist vizsgálja a gyermek. Már pedig a túlságos elemzés felülhaladja a gyermek észbeli körét. Sokkal közelebb fekvő a gyermek értelmi fejlettségéhez az ismert hangalakok együttes feltüntetése, mint egy vizuális szóképzés szétbontása, hogy az eddigé ismeretlen felfedezze. Ezért adhatnak előnyt a tiszta *normál* szavaknak, úgy, mint a fentjelzett *Wichmann és Lampe* könyv bemutatja.

Ezek alapján már láthatjuk, hogy mindezek a módszerek a betűalakok felismerésének megkönnyítésén fáradoznak, hogy az összeolvastatást lehetőleg a legcsekélyebb fáradozással érthessék el. Ha már most figyelembe vesszük, hogy szó-kép, vagyis: két-három összetartozó hangalak képe akkor rögzíthető meg leg hamarabb, ha az egyes alakok képeinek megteremtésénél a gyermek nem végez nagy szellemi munkát, hanem a neki megfelelő játszva tanulás alapján teremtheti meg a hang képét: akkor agyműködését egész frissességében vehetem igénybe, mikor két alakot egymás mellé illeszték és mintegy szellemi ugrásban köti össze a két képet. Mindazok az eszközök tehát, amik megkönnyítik a betűalak megismerését, természetes, játéki módon: elősegítik az összeolvastatás nehézségének leküzdését. Az *eleven ABC* szellemes, gyermekies játéktárgyai majdnem megközelítik a célt. Egyik-másik szemléltető eszköz javításra szorul, de az eszme, a gondolatmenet helyes. Ha két ily szemléltető eszközt egymás mellé teszünk és ezáltal együttes képet idézünk föl a gyermek agyában, az egyes tárgyak árnyékvetése egymás mellett ugyancsak azt az együttes képet fogják bemutatni, tehát agyműködést intenzív arányban nem vesznek igénybe. Csak az akusztikálásra, vagyis a látott kép megnevezése, vis. aadása ad dolgot. Ezt is előkészítettem akkor, midőn a tárgy olyan hangot adott.

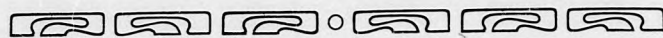
Mikor tehát minden irányú eszközöm, alkalmazott fogásaim, módszereim az olvastatást szolgálják és az írás csak a vetített alakok utánrajzolása, azaz semmi-féle szellemi munkát nem igényelnek, tisztán technikai ügyességet: csodálatos dolog, hogy mégis fentartsuk az írva-olvasást és nem az olvasva-írást honosítsuk meg. Az állami tanterv ebben a kérdésben haladó álláspontot mutat. Azt mondja: Az írás mindig egyidőben történjék az olvastatással. Viszont a fővárosi tanterv maradása azt követeli, hogy az írás mindenkor megelőzze az olvasást.

Úgy hiszem, ha a már rendelkezésünkre álló eszközök bármelyikével pár betűalakot megismertettünk és ezekből alkalmas *normál szavakkal* új szavakat alkotunk, ezeket elolvastatjuk, az eredmény könnyebben elérhető. Mert az ismertről haladva az ismeretlenig az összeolvastatás után következményében nyújtott fogalom-kör megteremtése segítségével nagyon egyszerű eljárás lesz az így teljesen preparált szavakat leírni, mint egyes betűalakokból ismeretlen szavakat teremteni. Csak a következő fokozat lesz az, amikor az élő hangon kimondott szavakat megbeszélés után leírjuk. Ekkor ténylegesen elérjük azt, hogy a leírt betűalakok az egész szóképzés részeként sorakoznak egymás mellé.

Hogy mennyire él ez a gondolat az *ABC* tanításá-

val foglalkozó tanítóknak, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy maguk a módszerek fel-találói, alkalmazói is az olvasás-írás talapzatára helyezkednek. Nagyon közeli idő kérdése, mikor az első *ABC* meg fog jelenni az olvasva-írás gondolatának szolgál-tatában.

Pintér Zsigmond.

VEGYESEK.

Hölgyek napja. Az Otthon Dalárdájának hölgy tagjai közös megegyezés folytán március 2-ik vasárnapján, azaz 11-én hölgyzsúrt rendeznek, melyen a társaságokban magukat jólérző férfikollégákat is szívesen látják. Gyülekezés 3, esetleg 1/24 óra, 1/25-kor társas uzsonnázás, mely után körülbelül 8 óráig társas szórakozás. *Özv. Kotsis Jánosné*, a daloskör jegyzője.

Vívóestély. Otthonunk társadalmi szakosztálya február 21-én, szombaton a Wesselényi Vívó-Klub és a Horváth-féle vívóiskola tagjainak közreműködésével fényesen sikerült vívóestét rendezett, melyet nagyszámú és díszes közönség nézett végig. Villámgyors támadásokat, melyeket a szem is alig tudott kísérni, a leggyorsabb és legszabályosabb védések fogadták. A vívásban résztvettek lovag *Santelli* Italo, *Horváth* Sándor és *Fachetto* Ettore vívómesterek, a kiváló amatőrök közül pedig: *Dennár* Károly, *Englich* Gusztáv, *Hámos* Antal, *Király* Jenő, *Móricz* István, *Nagy* László, *Stokovszky* Antal és *Szűcs* Pál. A mérkőzéseket *Hunyady* Béla és *Hábori* Nándor vezették. A vívás után társas-vacsora volt, melyen felköszöntőt mondott *Száva* János, *Augusztini* Oszkár és *Nagy* László. A vacsorát tánc követte késő éjjelig.

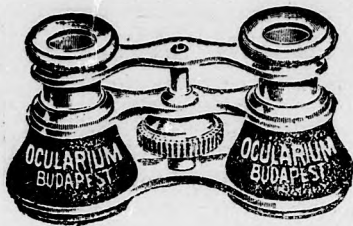
Meghívó. A »Gyermektanulmányi Bizottság« március hó 10-én este 6 órakor az új városház (váci-utca) közgyűlési termében nyilvános értekezletet tart. *Weszely* Ödön dr. tanár előadást tart: »A gyermek érdeklődése« című témáról. A résztvevők az előadás után az előadóhoz nyilvánosan vagy magánúton kérdéseket intézhetnek.

A „Magyar Tanítók Turista Egyesülete“ télen át tanulmányozó kirándulásokat szokott rendezni. A legközelebbi kirándulás: a kelenföldi katonaruha raktár és ruha-gyár megtekintése, március 8-án csütörtökön lesz. Találkozás d. u. 3 órakor a Fehérvári-úti iskolában. Villamos vasúti jegy a Hadik-laktanyáig váltandó. Vezető: *Martos* Ágoston társelnök.

Válasz. Kaptuk a következő sorokat: *Gábel* Gyula urnak a mult számban megjelent furcsa nyilatkozatára vonatkozólag csak azt óhajtom megjegyezni, hogy teljesen megelégszem a *lap véleménye gyanánt* a nyilatkozata elé iktatott következő szavakkal: »*Mi a Kálmán módszerét nem látjuk a Gábeléből származottnak.*« Több mondani valóm nincs és nem is lesz. Budapest, 1906. február 26. *Kálmán Márton*.

A »Pictor« szabadalmazott rajztömb. Amióta a főváros iskoláiban a rajzoktatás módja megváltozott, az ahhoz szükséges eszközök is módosultak; különösen a rajztömbök. A *Györgyi* Kálmán által forgalomba hozott rajztömbök teljesen megfelelnek az új rajzitanítási módszer követelményeinek. Ezeket a tömböket sokféleképen utánozták; az egyik jól, a másik rosszul. Ez utánzatok között a legalkalmasabb és legcélszerűbb a »Pictor« szabadalmazott rajztömb, amennyiben nemcsak mint állórajztömb, hanem 45 foknyi fekvésben is használható. Ez különösen szükséges az esetgyakorlatoknál, mert az állótömb — minthogy a festék nem a papírosra, hanem az ecset nyelére folyik — esetgyakorlatokra nem alkalmas. Helyes továbbá ennél a tömbnél az is, hogy a papírbetétek farámában nyugosznak s így a papír szélei a használat alatt nem zsugorodhatnak össze. Ezeknél az előnyöknél fogva a »Pictor« rajztömböt ajánlom. *Frits József*.

Harminc gyerek. A »Budapesti Hirlap«-ban olvastuk a következő érdekes hírt: »Kibéd, maros-torda-aranyos-megyei községben a minap vonult nyugalomba *Kusztos József* állami tanító. A hetvenhat éves tanító ötvenhárom évig tanított a községben, ahol közbecsülésnek örvend. Házasságából *harminc-két* gyermeke született, akik közül a legkisebb — két éves.«

OCULARIUM

Telefon
86—28

BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-UTCA 15, FÉLEMELET.

Megfelelő szemüvegek **ingyenes** orvosi rendelése, naponta 9-től 7-ig Márkus dr. úr vezetése alatt. — Szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb.

A legjobb kalapok és úri divatcikkek

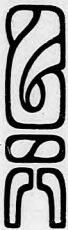
finom kivitelben és jutányos árakban

LUKÁCS ARNOLD

céget ajánlják

Budapesten, Kecskeméti-utca 7. sz.

Angol kemény-kalap 5 koronától. Legjobb puha-kalap 4 koronától. A cég különlegessége: Teljes úri kelengyék 75 koronától kezdve. Tanítók és tanároknak 10% engedmény, havi részletfizetésre is.

Stiller Ignác

kárpitos-mester és bútorkereskedő.

Ajánlja a legjobb és legolcsóbb saját készítményű asztalos- és kárpitos-bútorokat.

Budapest, VII., Garay-u. 44.

Tanítók és tanárok érkezővezményben részesülnek.

Nincsen konkurense a legújabb amerikai **HAMMOND** GYORSIRÓ-GÉPEKNEK!

Egy írógép, amelyvel 127-féle alakú írással és minden létező kultúrnyelven lehet írni és ahol egy-egy írás kicserélése alig egy másodpercig tart:

annak nincsen párja!

TELEFON
92—52

A »Magyar Tanítók Otthona« szintén »Hammond«-on dolgozik. Írógép és sokszorosítógép-kellék minden létező géphez **olcsóbb, mint bárhol.** — Árjegyzék és prospektus készséggel küldetik.

Kizárólagos elárúsítók: **Faragó Testvérek, BUDAPEST V, Arany János-u. 8.**

Hábel Mátyás Géza

Kitüntette a Ferenc József koronázási jubileumi ösztöndíjjal 1898-ban.

Kitüntette arany okmánnyal az 1905-ik évi budapesti kiállításon.

üvegtechnikai intézete

a kir. tudományegyetem stb. szállítója

Budapest, Amazon-utca 13. sz.

(szemben az állatorvosi főiskolával).

KÉSZÍT ÉS SZÁLLÍT: mindennemű kémiai és fizikai taneszközöket előadási és búvárkodási célokra, **teljes laboratóriumok berendezését, népiskolai alapfelszereléseket, vegyszereket.**

○○○

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FIGYELEM!

Kiss Ernő és Társa

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 17.

Különlegességi üzlet:

Slöjd szerszám és fölszerelések és fábaégetési kellékekben.

Fafaragászati, szobrász, mintázó és lombfűrészeti szerszámok és különlegességek.

Asztalos, esztergályos, könyvkötő, lakatos, bogárnár, kádár, stb. szerszámok.

Butorvasalás és veretek. Épületvasalások. Háztartási cikkek. Korcsolyák.

E lapra való hivatkozással tessék árjegyzéket kérni.

Legtökéletesebb gyermekápoló-szerek a **VÖRÖS KERESZT**

BABY

Crème { 1 tégely 1 kor. 40 fillér.
1 tubus — kor. 70 fillér.
Hintőpor 1 doboz — kor. 70 fillér.
Szappan 1 darab — kor. 70 fillér.

VÖRÖS KERESZT GYÓGYSZERTÁR BUDAPESTEN, VI., ANDRÁSSY-ÚT 84.
KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN.

„CONTRATUSSIN BAYER“

biztos hatású szer **szamárhurut, gégefő és bronchial-catarrhus ellen.**
Egy palack 1 kor. 40 fillér. 2 korona beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő

Népnevelők Könyvtára.

A »Magyar Tanítók Otthoná«-nak tulajdona.

Szerkeszti: PERES SÁNDOR.

A »Népnevelők Könyvtára«-ban eddig megjelent:

Füzet	Korona
1. Komáromy L. Fáy András mint paedagogus	1
2. Schön J. A szocializmus ismertetése	1
3. Somogyi G. Nagy-Britannia közoktatásügye	1
4. Körösi H. Paedagogiai Kalauz	1
5. Pacséri K. dr. Quintilianus és Plutarchos	1
6. Peres S. A beszéd- és érzelemgyakorlatokról	1
7-9. Pethes J. Gyermekepsychologia	3
10. Mosdóssy I. Félzségségek a nevelésben	1
11. Ribot-Dáni. Az emlékezet betegségei	1
12. Geöcze S. Az akarat nevelése	1
11-14. Krausz S. Herbart-Rein didaktikája	2
15-16. Ember J. Apró emberek tudománya	2
17. Scossa D. Tanulmányútam	1
18. Gönczi F. A gazdasági ismétlő iskolák	1
19. Péterffy S. Francke Agost	1
20-21. Stepanko A. Vezérkönyv a testgyakorlathoz	2
22-23. Dreisziger F. A népiskolai történet-tanítás módszeréről	2
24. Mosdóssy I. Esmény a népiskolában	1
25. Somogyi B. A francia népoktatás jelene	1
26. Dóri S. Zs. Tanulmányok a paedagogiai lélektan köréből	1
27. Kiss Áron dr. Losontzi István életrajza	1
28. Köveskúti J. Az énektanítás módszere	1

KAPHATÓK:

LAMPEL RÓBERT KÖNYVKESEKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál

Budapest, Andrásy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

RÖSER JÁNOS

nyilvános tan- és nevelő-intézete

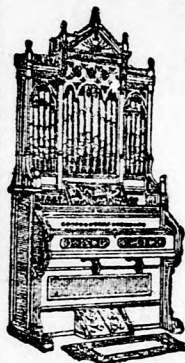
Budapesten, VI. ker., Aradi-utca 10. szám.

Ezen intézet alapított 1853-ban. Eddigi tanulók száma 17389. Magában foglalja: **a nevelő-internátust**, melyben vidéki családok fiai teljes ellátást, felügyeletet és nevelést nyernek; **a felső kereskedelmi iskolát**, melynek záró-bizonyítványai az **egyévi katonai szolgáltra** jogosítanak; **a polgári iskolát**, mely egyenjogú és egyenrangú az állami és községi iskolákkal. Értesítést küld és felvilágosítást ad az igazgató

Röser János Budapest, VI., Aradi-utca 10.

Kapható minden papir- és iskolaszerekereskedésben. Árjegyzékkel kívánatra szívesen szolgál
MOIRET F. ÖDÖN Budapest, V., Váci-út 74.

Reményi Mihály

műhegedű-készítő

a m. kir. zeneakadémia szállítója
Budapest VI, Király-utca 58.

Ajánlja dús raktárát valódi olasz, francia, angol, német és magyar mesterhegedűk, gordonkák és vonókban, legújabb hegedű-alakú tokok szolid, finom kivitelben. Gyanták, álltartók, hangjegyalványok a legcélszerűbb formákban.

Quinttisza és tartós hangverseny-húrok, melyeket a legnagyobb művészek, mint Hubay, Burmester, Grünfeld, Arányi, Geyer Stefi, Vecsey, Földes, Bürger tanár urak hangversenyeiken használnak előszeretettel.

SPECIALISTA

vonós-hangszerek készítésében és javításában.

Hangfokozó gerenda, melynek bármely hegedűbe vagy gordonkába alkalmazása által sokkal jobb, erősebb, szebb és kellemesebb hangja lesz. Sikerért kezesség minden egyes hangszernél. Régi hangszerek vétele és eladása a legmagasabb áráig.

Uj és régi zongorák, továbbá pianinók nagy raktára.

Képes árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő.

A »Népnevelők Lapja«-ra hivatkozva 10% engedmény.

Hektograf-, bélyegzőfesték-, levélzárjegy-, kaucsuk- és fémbélyegző-gyár, véső-műintézet, számozógép-műhely, kő- és könyvnyomda.

TINTNER J. E. VEGYÉSZ MÉRŐK

a felséges kir. család több tagjának, úgyszint a legmagasabb bel- és külföldi hatóságok, előljáróságok, intézetek stb. szállítója

BUDAPEST IV, KIGYÓ-TÉR 5. SZÁM.

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZÉNYTÁRSASÁG

Kő- és könyvnyomdai műintézet,
fényképezési cikkek gyártása,
boríték és díszlevéldobozok gyár-
tása, üzleti könyvgyár, névjegy-
kártyák, iskolai rajz- és írószerek
gyártása, gyászpapírárúk, vonalzó-
○○○○○ intézet. ○○○○○○

BUDAPEST

VI., Rózsa-u. 55.

= RAKTÁRAK: =

V., Erzsébet-tér 19. sz.

IV., Egyetem-tér 5-6.

A fentiekén kívül raktárt tartunk

∴ iskolai és irodai szerekben. ∴∴

Rajznemű- és írószergyár

Sizella-Telepen

∴ (Visegrád mellett).

Egyedüli

elárusító

helye. ∴∴

Készít mindenféle isko-
lai, mérnöki, rajz- és
írószereket, úgymint vonal-
zókat, háromszögeket, ∴∴
rajz- és iskolai táblákat,
fa-tentatartókat, irattartó-
kat, írfősdeszkákat.

ADRIA-PAPIR

Az «ADRIA» csontlevélpapír a legjobb.

LEVÉLPAPÍR-

KÜLÖNLEGESSÉGEK

Rákóczi, Japán,

Emke, Fmke.

Könyvkötő- és vonalzó-intézetünk,

mely a legmodernebbül van berendezve,
gyárt különféle irkák, gyakorlatok, rajz- és
hangjegyzet, rajztömbök, növénygyűjtők
és vázlatkönyveket.

— Ajánljuk —

Boríték-gyárunkat

mely az összes boríték-vál-
fajokat úgy egyszerű,
mint újabb díszes
litografiai
kivitelben
készlt.

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZV. TÁRSASÁG

∴∴ FOTÓPARI OSZTÁLYA ∴∴

Gyár: BUDAPEST

VI., Rózsa-utca 55.

Városi raktár: ○○

V., Erzsébet-tér 19.

Saját gyártmányaink:

„ADRIA” szárazlemezek:

legnagyobb érzékenységű, rendes és fényduvarmentes;
diachrom színérzékeny pillanat-lemez, rendes és fényduvar-
mentes; ezüsteosin-lemez; diapositiv-lemez, átlátszó és
homályos réteggel; Roentgen-lemezek.

Kartonok fényképek felragasztására ∴∴

Negatív-védőborítékok és fászkák.

Müller Testvérek Budapest.
Magyarország legrégebb aquarellfesték gyára.

Aquarell-
festékek
gombalakban
tubusokban
és szabadal-
mazott cse-
szekben.

Festék
készletek
izléses olcsó
és finom do-
bozokban.

Folyékony kínai tus, színes kimoshatatlan
tusok, másoló-, író- és színes ténták
ragasztószerek stb. a legjobb minőségben.

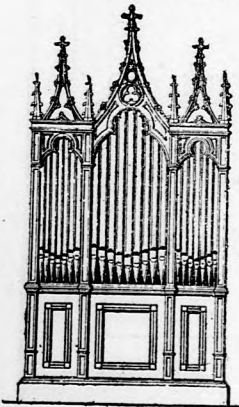
HORÁNSZKY JÁNOS állat-präparator
és tanszerkészítő
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 16. szám.

Állatok, madarak tömése, valamint iskolák részére mindenféle állat, madár,
növény és minden präparatori tanszerek nagy raktárból legolcsóbban
kaphatók.

Árjegyzék tanszerekről és állattömésről ingyen és bérmentve.

ORSZÁGH SÁNDOR

cs. és kir. udv. szállító * orgona- és harmonium-gyáros
RÁKOS-PALOTA (Budapest mellett).

Árjegyzék és részletes tervezet kívánatra díjmentesen küldetik.

Az 1885. évi kiállításon »nagy dísz-
oklevéllel« és »Ferenc József lovag-
renddel«, az 1904. évi veszprémi
kiállításon arany éremmel kitün-
tetve, azonkívül számtalan kitün-
tés és elismerés. Készít kellemes
és tömörhangú, legjobb és legújabb-
rendszerű orgonákat. Elvállal javi-
tásokat és átalakításokat. Kisebb
orgonák készletben vannak. Szolid
munka és jutányos árak. Az orgo-
nák jóságát mi sem bizonyítja
inkább, mint az, hogy a gyár ala-
pítása óta 400-nál több orgona lett
megrendelve és elkészítve.

Pesti könyvnyomda-részvénytársaság (V., Hold-utca 7. szám)

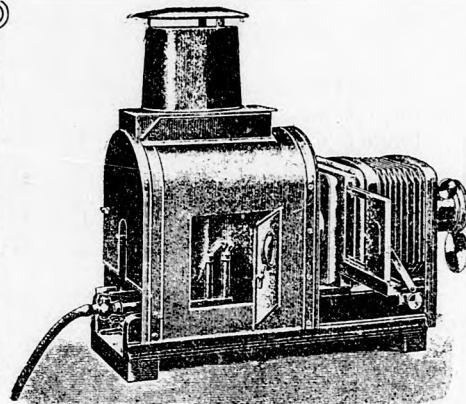
Marx és Mérei

tudományos műszerek gyára

Budapest, VI. ker., Aradi-utca 60. szám.

Telefon 21-06.

Telefon 21-06.

Gyártanak mindennemű FIZIKAI, KÉMIAI és
GEOMETRIAI ESZKÖZÖKET. Teljes népiskolai,
fizikai és kémiai felszerelések. Vetítógépek
150 koronától 3000 koronáig.

Árjegyzékek és költségvetések díjtalanul és bérmentve.

Díszoklevél új ipar meghonosításáért és versenyképességért.

AZ ÉN UJSÁGOM

SINGER és WOLFNER KIADÁSA
BUDAPESTEN.

A gyermekeké ez az ujság. Vidám, friss, tarka,
üde, mint a tavasz. Öröme, mulatsága, barátja
a gyermekeknek. Tizenháromszor köszönt be
negyedévenként az ő kis olvasóihoz, mindannyi-
szor új örömet, új mulatságot szerezve nekik.
Mese, vers, elbeszélés, kép, mulattató apróság ked-
ves tarkaságban követik egymást; egy-egy szám
egész tárháza a szebbnél-szebb olvasmányoknak.

AZ ÉN UJSÁGOM-at,

a **PÓSA LAJOS** gyermekujságját ismeri szé-
les ez országban a tanúgynek minden barátja s
bizonyára nem szükséges bővebben fejtegetnünk,
hogy megérdemli a legbuzgóbb támogatást s hogy
úgyis az hazafias kötelessége a tanár és tanító
uraknak ezt a minden ízében magyar gyermek-
ujságot, mely egyúttal leghathatósabb nevelési
eszköz a gyermek kezében, hazafias buzgalom-
mal terjeszteni.

Mutatványszámot a gyermekek között való
kiosztásra szívesen küldünk nagyobb mennyiség-
ben is, csak méltóztatassék egy levelező-lapon kérni.

AZ ÉN UJSÁGOM

KIADÓHIVATALA

BUDAPEST, Andrásy-út 10.